Guantanamo, moja noćna mora

10 Jan 2012 Izmijenjeno 17:13 CET

Alžirac sa bh. pasošem Lakhdar Boumediene nevin proveo sedam godina u američkom zatvoru na Kubi.

Boumedienea su u zatvoru danima držali budnim, primoravali ga da boravi u bolnim položajima, a o nekim stvarima ne želi govoriti [EPA]

Ove sedmice će se napuniti deset godina od postojanja zloglasnog američkog Guantanama u istoimenoj luci na Kubi. Jedan od nekoliko stotina zatvorenika koji su u njemu boravili ili borave je i Lakhdar Boumediene, Alžirac sa bh. pasošem. On je dugo godina radio za Crveni polumjesec, a nevin je u Guantanamu proveo sedam godina. Boumedieneovu priču objavio je američki New York Times, a mi je prenosimo u cjelosti.

BROJKE GUANTANAMA

779 – Ukupan broj zatvorenih od napada 11. septembra 2001.
600 – Od 779 zatvorenika, njih 600 je oslobođeno bez optužnice, neki od njih su godinama bili zatvoreni.
171 – U Guantanamu još uvijek boravi 171 zatvorenik.
89 – Od njih trenutno pritvorenih, 89 ih je dobilo prebačaj u državu iz koje potiču ili treću državu, no i dalje su u Guantanamu, neki nakon skoro 10 godina zatvora.
15 – Broj djece mlađe od 18 godina koja su bila zatvorena u Guantanamu.
8 – Zatvorenika je umrlo u Guantanamu, u šest slučajeva se sumnja na samoubistvo.
6 – Osuđenih na vojnim komisijama nakon suđenja ili dogovora sa tužiteljstvom.
1 –Od 171 zatvorenika koji su na Guantanamu, samo jedan, Abd al Rahim al Nashiri, ima zvaničnu optužnicu.

„U srijedu će biti deset godina otkako je otvoren američki zatvorenički kamp Guantanamo. Sedam godina sam proveo zatvoren bez ikakvog objašnjenja ili optužnice. Tokom tog vremena su moje kćerke odrasle bez mene. Bile su bebe kada sam zatvoren i nikad im nije bilo dozvoljeno da me posjete ili da razgovaraju sa mnom telefonom. Većina njihovih pisama su vraćena kao „nedostavljena“, a nekolicina njih su bili veoma detaljno i bez osjećaja cenzurisana pa je sva ljubav i podrška koju sadrže izgubljena.

Pomagao djeci

Neki američki političari kažu da su teroristi u Guantanamu, ali ja nikada nisam bio terorista. Da sam izveden pred sud prije no što sam ovdje dovede, životi moje djece ne bi bili rastrzani, a moja porodica ne bi bila bačena u siromaštvo. Tek sam, nakon što je Vrhovni sud Sjedinjenih Američkih Država naredio vladi da odbrani svoje akcije pred federalnim sudijom, mogao očistiti moje ime i biti ponovo s porodicom.

Alžir sam napustio 1990. godine kako bi radio u inostranstvu. Moja porodica i ja preselili smo 1997. godine u Bosnu i Hercegovinu na zahtjev mog poslodavca, Udruženja Crvenog Polumjesec Ujedinjenih Arapskih Emirata. Radio sam u Sarajevu kao direktor humanitarne pomoći za djecu koja su izgubila rodbinu u nasilju tokom sukoba na Balkanu. Bosanski građanin sam postao 1998. godine. Imali smo dobar život, no sve se promijenilo nakon 11. septembra.

Kada sam stigao na posao u jutro 19. oktobra 2001. godine, službenik obavještajne službe me je čekao. Tražio je da krenem sa njim kako bi odgovarao na neka pitanja. To sam dobrovoljno uradio, da bi mi kasnije

bilo rečeno da ne mogu ići kući. SAD su tražile da me lokalne vlasti uhapse, zajedno sa još pet muškaraca. U medijima je tada objavljeno kako u SAD vjeruju da sam planirao dići u zrak američku ambasadu u Sarajevu. To mi nikada – ni na sekundu – nije palo na pamet.

Vjera u pravdu SAD

Činjenica da su SAD napravile grešku je bila jasna od samog početka. Najviši bh. sud je istražio američke tvrdnje, utvrdio kako nema dokaza protiv mene i naredio da me oslobode. Umjesto toga, čim sam oslobođen, američki agenti su me uhvatili, zajedno sa još pet drugih. Svezali su nas kao životinje i avionom prebacili u Guantanamo, američku mornaričku bazu u Kubi. Tamo sam stigao 20. januara 2002. godine.

Još uvijek sam imao vjere u američku pravdu. Vjerovao sam da će oni koji su me držali brzo shvatiti da su pogriješili i pustiti me. No, kada istražiocima nisam dao odgovore koje su tražili – kako sam to mogao kada nisam ništa uradio pogrešno? – postali su sve više brutalni. Držali su me budnim danima. Bio sam prisiljen satima biti u veoma bolnim položajima. Postoje stvari o kojima ne želim pisati; njih samo želim zaboraviti.

Dvije godine sam štrajkovao glađu jer mi niko nije želio reći zašto sam zatvoren. Dva puta na dan su mi gurali cjevčiću kroz nos, kroz grlo, do stomaka kako bi nasuli hranu u mene. Bilo je veoma mučno, ali sam nastavio sa protestom jer sam bio nevin.

Priznanje greške

Tokom 2008. godine je moj zahtjev za poštenim sudskim procesom stigao do najvišeg američkog suda. U odluci koja nosi moje ime, Vrhovni sud je objavio da su „zakoni i Ustav napravljeni da prežive i da se održe u vanrednim vremenima“. Presuđeno da zatvorenici, poput mene, bez obzira na težinu optužbi, imaju pravo na suđenje. Vrhovni sud je priznao osnovnu istinu: vlada pravi greške. Sud je također kazao kako zbog „posljedica greške može biti pritvaranje osoba tokom trajanja neprijateljstva koje može trajati generaciju ili više, a to je prevelik rizik da bi se ignorirao“.

Ne volim misliti o Guantanamu. Ta sjećanja su puna boli. No, sada govorim svoju priču jer je tamo još 171 čovjek. Među njima je i Belkacem Bensayah, koji je sa mnom uhapšen u BiH i prebačen u Guantanamo.

Pet mjeseci kasnije, sudija Richard J. Leon sa Federalnog suda distrikta u Washingtonu je pregledao sve razloge koji su ponuđeni da bi se opravdalo moje zatvaranje, uključujući i tajnu informaciju koju nikada ranije nisam vidio, niti čuo za nju. Vlada je odustala od tvrdnje o zavjeri za postavljanje bombe prije nego je došla pred sudiju. Nakon saslušanja, sudija je naredio vladi da me oslobodi, kao i još četvoricu uhapšenih u BiH.

Nikada neću zaboraviti kada sam s tom četvoricom sjedio u jednoj siromašnoj sobi u Guantanamu i slušao preko lošeg zvučnika kako sudija Leon čita svoju presudu u sudnici u Washingtonu. Zamolio je vladu da se ne žali na njegovu odluku jer je „sedam godina čekanja da im naš sudski sistem da odgovor na tako važno pitanje, po mojoj presudi, više nego dovoljno vremena“. Bio sam oslobođen, napokon, 15. maja 2009. godine.

Dom i novi početak

Danas živim u Provansi sa mojom suprugom i djecom. Francuska nam je dala dom i novi početak. Iskusio sam zadovoljstvo novog upoznavanja sa mojim kćerkama i, u avgustu 2010. godine, sreću dolaska novog sina, Yousefa. Učim da vozim, pohađam obuke za poslove i obnavljam svoj život. Nadam se da ću opet raditi na pomaganju drugima, no činjenica da sam proveo 7,5 godina kao zatvorenik Guantanama značila je toliko da je samo nekoliko organizacija koje se bave ljudskim pravima ozbiljno razmatralo da me zaposli. Ne volim misliti o Guantanamu. Ta sjećanja su puna boli. No, sada govorim svoju priču jer je tamo još 171 čovjek. Među njima je i Belkacem Bensayah, koji je sa mnom uhapšen u BiH i prebačen u Guantanamo.

Blizu 90 zatvorenika je dobilo odobrenje za premještaj iz Guantanama. Neki su iz država poput Sirije i Kine – gdje im prijeti mučenje ako dođu kući, ili Jemena, koga SAD smatraju nestabilnim. Tako oni i dalje ostaju u zatvoru čiji se kraj još ne vidi – ne zato što su opasni, ne zato što su napali SAD, već zato što sramota Guantanama znači da nemaju gdje otići, a SAD ne žele dati dom nijednom od njih.

Rečeno mi je da slučaj Vrhovnof suda sa mojim imenom se sada izučava na pravnim fakultetima. Možda će mi to više značiti jednog dana, no dok je god Guantanamo otvoren i dok god u njemu borave nevini ljudi, moje će misli biti sa onima koji su ostali u tom mjestu patnje i nepravde."

Izvor: Al Jazeera